

Ooda

出路

德國達雅語 | 短篇小說
Kari Seediq Tgdaya | 入選

創作理念

Yami seediq maatis we egu ba ka so Inglungun nami, yaani pneeyah lhebun miyan ka Inglungan so nii, yaani pneeyah alang ga name niqun. Smterung nami so nii knpruwan knpryuxan knxelan, netun ta dmoi ppatis ta lmngelung ma matis di we, rriqu bale spatris duri. Anu ini pntena ka pnyahan daha, kika asi ku naq bleyaq lmngelung ma, asi mu naq sgseesu ka Inglungan mu duri, asi mu ka sblequn pooda lhebun mu kana ka

so qntaan mu, thwaun mu msekan qcahur mu ma, pdngusun mu matis patris mndungus ba.

Kari ga mu spatris nii we, irih so kari cnpiqan kndesan alang, ptbuuc mu ma ptdraun mu matis, knkingal seediq ga mu spatris we, ririh so kndusan mu nanaq yaku, mkskadi ku ssdharun mu, ani si smtangan ku nhari hari nyahan na ma, ini naq beyo so pkuuka duri.

陳宏志 Walice

文字工作者

郭明正 Dakis Pawan

國立埔里高級工業職業學校退休教師
靜宜大學原住民文化碩士學位學程班碩士生

教育部原住民族語文學獎入選
第一屆散文獎
第三屆散文獎
第五屆新詩獎

寫作的人比一般人承受更多的滄桑感，這細碎的感受可能源自內心，也可能是環境的變化。面對這巨大的時代及紛繁人世，時常覺得用文字去切入去思考去抒發，竟是一件十分艱難的事。因為身份的不同，促使我要冷靜，讓自身沉入一種安靜的境地裡，用冷峻的眼光去打量一切，將打動內心的人事物慢

慢消解，然後盡量精準地以文字呈現。

這篇小說是部落生活的切片，以活生生血淋淋的方式呈現，每個人物衝撞自己的生活環境，企圖找到滋潤的希望，但是希望來得快，枯得更快，最終沒有出路。

德固達雅語

Kari Seediq Tgdaya

短篇小說

入選

Ooda

Rima hari patis hido sbbiyan, dehuk sapah ka Hayung di. Ga smetur qyqeya qqeepah daha ngerac ka bubu na, ga slleung gakac tqraqun berah sapah ka tama na.

Qmita dehuk sapah ka laqi daha de, mqaras ba kana daha, ani si so mklui ka bubu na ma, smiling heya “Ma su meyah sapah ani uxe ali smseman?” mesa, “Wada ku cingcya” mesa ka Hayung.

Smiling ka bubu na dungan “Ye uxe mcepiq pila nngalan su knkingal idas?” mesa, “Uxe!” mesa ka Hayung. Smiling tama na ka Hayung “Barah su ini osa mimah sino? kesun na. Peeyah wada mgerung icil papak ka tama na de, mosa mimah sino bbrigan ware so Telu hii klaali ka tama na.

“Un” si tama na nirih na cnyukan ma, taqi naq dungan. Mremux sapah truma ka Hayung ma trqeraq so bobo sahwa, ma, mtaqi di, so hari ga meyah sepi na ka bubu na ini alix mesa sung sung rmengo.

Mekan ido bbiyan de, smiling bubu na ka Hayung “Ima wada mgedang mesa su?” kesun na bubu na, gexan su kwosyaw ka Watan peni, wada buun rengga mntuting tunux na mosa megul kangcing mesa ma, wada mgedang di, wada mkrima nsaan daha smeku di. Knkingal nyahan mu sapah we rngagan ku na ndaan seediq alang ka bubu mu, bobo na de ini na ba chngii ka ssiling ku na klaali... “Knuwan ka maadis weewa di Hayung? Iya ali gmao da, maha su tena rudan di, uka bale ka

weewa maha malu ngalun di peni?” kesun ku na. Mduku naq mekan ka Hayung, ini ciyuk ani maanu, dmayo rmengo ka tama mu duri, bale ba ka kari nbubu su, qtai nami kini, nii qudi kana tunux nami di. Kika qmita tama na ka Hayung ma, qmita bubu na dungan, bale ba, qudi kana tunux daha di.

Mkela mesa ga meyah saph ka qbsuran na ka Walis, kika madis laqi na ka Walis meyah qmita, “tama Hayung” kesi lmawa kesun na ka Piling na, lmawa mesa “tama Hayung” ka Piling na. Smiling Walis ka Hayung “Ga hmuwa ka sama yoci pnhmaan su di?” , “Naqah wa, ini hari kuxi mari seediq ka hnyegan hei na, ini daha kuxi mari de puqun miyan naq denu.” mesa ka Walis na. “Qtaun mu moda ku eluw we, to hari yoci ga daha phmaan, sgcuqi eguw di.” mesa ka Hayung.

Hmeguc hengac na ka Walis ma, “Wah!” mesa, hliye daha mesa ado skmalu hei ka mekan yoci nii

ma, pgeeluk mhuma kana seediq alang di ma, uka daha bbrigian di. Ini lutuc smiling ka Hayung di, ma, rwahan na ka riho papawco ka ndaan na mari, biqan na kingal ka Piling, mesa hii “Ma paru hnyegan na Piling nii di ha, ma phrinas yaku di!”

Bobo mnekan ido mgrebu de, wada mita yqeyaq na Walis ka Hayung. Ga bukuy alang so ssiyo eluw paru hii ka yqeyaq kii, eguw ba ka yqeyaq so nii ka quri hiya. Ga pgimax yocihwe ka dmqedil, ga daha pgimaxun bakic mblawa paru, ga pgimax hii ka qedil na Walis duri. Ga daha ngalan ka lukus daha pgbaro ma, ga daha pupun quri baro ka caic daha, ga mthulis pgimax yocihwe, mosa berah daha ka Hayung, ga na qtaun hii ka Sayun, gnxalan na muuyas kwocong.

Moda mtgiya mita yqeyaq hii ka Hayung nii, qa na qtaun niqan kingal kadu rodux ka ssiyo na, asi osa muhing ka knsknexan na quti

rodux, Imngelung ka Hayung nii, misa daha ngalan yocihwe ka quti rodux nii duri mesa Imngelung. Mtheya smiling angu na, “Angu~, ga inu ka Walis su?” “Wada mari yoci-sucay macu wa~” mesa cmiyuk ka angu na.

Gaga mthulis mpprengo kana ma, gisu mgeriq rulu karang ka Walis meyah, wada dmayo hii ka Hayung, niqan wara, paye, nemu buuc qcurux, nemu qhuni knretan, dheran so bagah ma iyu dheran dnii. Dmayo mangal npaan na ma smiling Walis ka Hayung, “Uxe naqah nedang na ka sama nii di peni, ma namu mhuma nana?”, pdkai mhuma so pphmaan ta naq klaali ka icil dnkaan dheran nii, cnwaqan iyu we yaani ini beyo mdakil ka kiya. Mesa ka Walis “Bale ba we, cwaqun ta iyu we niqan skmalu na kiya duri ma, ini cwaqi iyu we niqan naq skmalu na kiya duri, lnglunge mu han, netun uka bbrigun ka sama de, meekan miyan maanu di peni” . Mhedu mangal cucay de, mmaha ka

Hayung di, splawa na angu na, iya osa han kesun na, niqan ka sslingu su na Sayun.

Kela naq ooda na Yumin, seno na Sayun ka Yumin nii, ado ini bege pila sntkeyan ka qnpahan na, bsukan mosa skadi mpdudul na qmeepah, tgdiyan muwa di ma, wada na plquhan beebu, wada haun kokso ka Yumin di, kokso ka bnbeyan na Yumin. Mangal patis hoyen ka Sayun ma, gnxalan su muuyas kawcong ka mpdudul pqeepah kiya mesa, hmuwa ka haun su rmengo tikuh. Qmita so mqalux cnbuwan hido dqeras na Sayun ka Hayung, ma, un... nu... sae mu m-kela ka ndaan nii han mesa.

Dehuk sapah ka Hayung, ska-di dengwa na mpdudul pqeepah kii, cbuun na dengwa ma, wada mgdema ngerac si, meya de bobo mkdaha ali mesa. Mnekan ido ceka na ali de so mtqeran hari ka Hayung nii, kika mosa taqi ttqiyan na. Wada ini ptkela mtaqi di. Kiya ma, so hari phepah malu riyung

sknexan ka gisu theyaq bgihur meyah sepi na, nasi uxe bubu na meyah tmuyuy heya de, baka naq ga smkila knsknexan malu pephah sepi na dungan.

Peeyah qlapo mtutuy ka Hayung di ma, ga na qtaan so ngerac na ka Sayun, so hari ga tllingis rmengo maanu bubu na Hayung ka Sayun. Mesa ka Hayung “Iya lngelung kesun na Sayun, maha uka ani maanu” kesun na. Pqtaun na Hayung ka patis hoyen kii dungan, srengo na texal dungan ka ndaan kiya, ini alx mesa maha uka ani maanu ka Hayung, haun mu smbale yaku mesa Hayung. Mmaha ka Sayun de, peeyah caic na so rere mangal maxal kbekuy sbege na Hayung, ma, mesa brigi tikuh so dnahur ka gnxalan su mesa, “Uqu naq, uqu naq” mesa ka Hayung, ini huwa de rmnengo su, ma sa ku ngalan seediq inu di!

Klaun na, ye bale maha cipaswe ciida ka Hayung nii, mapa bruru daka Sayun mosa kmetuy

sama lmiqu, ani asi tgsai na Sayun ka Hayung nii we, ida ini kela kenu si waso sama uuqun. Sama kiya we mtaso mgsama ka begu na ma, mngihur tikuh, ani si sbukuy de mssibus denu. Uxe qneepah peeyah sbici ka Hayung nii, mosa muuyas ngerac de, ini alix mosa qmeepah heyci ka tama na, wano bubu na daka swai na ga meepah yqeyaq daha alang. Ani kndalax qnpahan na meyah sapah ka tama na we, uka nsaan na dmayo meepah yqeyaq, kika bserux kesun na bubu na. Kmciyuk rmengo ka tama na, “Mbserux ku?” meas, Netun ku ini osa meepah heyci de, maanu ka ddanga mu yamu, mpheru pila ka dhean sniti rudan ga peni? mesa.

Bale ba, mbqerus ba qmeepah yqeyaq nii, ani ima mkela mesa asi ka peeyah dheran kmari kndusan ka kiya, asi ka qmita malu karac ma naqah karac. Ani si saya we, mkmeepah ba yqeyaq ka Hayung nii, ngalun qedil ka Sayun nii, ani naq mqedil so Sayun nii, mkala hido de mosa meepah ma, mgeqi

hido de meyah msange denu, bbiyan de mimah tikuh kawryan, ga meni q siyo kana qedil ma laqi, maha malu ba knuudus ka so nii. Nii we lnglugan nanaq na Hayung ka nii, uxe puso nii ka seedi q p qeepah yqeyaq, so qnqrnitan daha ma so ka slngelung daha we asi klai qmita.

Sbbiyan, mgtanah ka ledax hido karac ka mpbbiyan di, wada rmigo nocang na Walis ka Hayung dungan. Meyah ku ba klaali we, seung naq smkuxul muruux mosa mkkesa nneepah ka heya. Malu ba tbkeyan phmaan daha ka yoci sucay, ma, malu ba kndkilan na, tmelung yoci sucay ka Hayung, bale ba mgrabu ba ka yoci sucay, niqan tikuh pnuqan kui ka waso na, mangal dhdaha waso na pocay ka Hayung ma kteun na, niqan mcheya ma malu sknexan ka waso na. Kleeluw eluw paru mkkesa ka Hayung, kndudul mtheya alang di, qmita ga naq qmeeph hii ka seedi q alang, kika stgleung na dheya ma, wada nanaq di.

Moda gmseqic mkkesa kingal hako biciq ka Hayung ma, mosa dehuk habung daha ga so hhreyan hido hii. Qsiya ruru ga moda qlu-li toma hako we ini ktaso di ma, msrmusaq di, ani si malu ba so mgsama kndkilan na ka speriq ssiyo na. Ga phyegan nakucyang ka habung kii saya di, ga phmaan aring ma snegil ka ssiyo na.

Mosa maruy soyu sapah b-brigan hii ka Hayung, strengun na hiya ka Yumin, ga mpprengo dmqedil ka Yumin, ga siyo papak daha ka sino ma kingal sara hei pada. Plaxun na ka cuqi sino na Yumin ma, mosa mpprengo Hayung ssiyo na, qtaan na niqan dahung ka siyo doriq na Yumin ka Hayung. “Ini su osa meepah di?” mesa smiling ka Hayung, “Bsiyaq ku ini osa di” mesa cmiyuk ka Yumin, ma, biqun na kingal hnyegan tmaku hwangcang ka Hayung. Kika stgesa na Yumin ka ga skadi mpdudul qmeepah kiya, mesa ka Yumin, ini huwa wa, kokso ku na de kokso naq kesi, iya sai

skadi wa, ani mu ini hwai ma, wada mu qlqahun mesa.

Iya qtai mesa biciq ka ndaan nii mesa ka Hayung, asi ka moda hwari saya di, uxe kesun leexan ka kwansu nii. Mesa ka Yumin, mhuwe su bale, ndaan mu naq yaku ka nii, saun mu naq smbale. Huwa rengo dungan ka Hayung ma, hteran na Yumin ma, rengo ta icil di mesa. Hmuwa ka qqpahun su isu di? Mnangal su mqedil di? Naqah niqun ka nganguc, wada wada ka knkingal ali. Mesa ka Yumin, ani naq qmeepah inu we mntena uxe snleesan, mkmosa texal nganguc, ali sglaan alang nii de, mpmaanu ku bobo na? Nii su meyah alang ka isu di, nii ku mkmosa riyung nganguc ka yaku, ani naq eguw ka lngulung ta we ini huwa de tseesu ta nniqan ta, uxe so kiya peni?

Bnaruy soyu ka Hayung de, splawa na Piling ka Hayung, so msiqa bale ma mesa hii, kbrexo ta tikuh pila su ho, prihun su mu de mangal ku sntkeyan mu, ini

ku snhei mesa ini dehuk mege sntkeyan ka mpdudul qmeepah. Ngalun na kana pila snkukul na ka Hayung, spegun na ma maxal rima ba kbekuy kana, wada na asi biqi Yumin kana di. Baka da, baka di mesa ka Yumin, mhuwe su bale wa, mtswai mu!

So kusun, mosa skadi mpdudul qmeepah kii ka Hayung. Msterung de asi pkdamac, ini ba beyo ka laali nii, so ba qsiya wada mqluli knbeyo na. Wada rima, mmteru hari knkawas ini pqqita dheya nii di. Qtaun we, so na hari ini klai lmngelung ka yyahan na Hayung nii, ma melux meyah skadi heya mesa!

So hari ga mpprengo ima ka mdudul qmeepah nii ma, so hari niqan ka ooda na ptyexun na moda, mesa ka Hayung, netun niqan ooda su we, osa mgdema han mesa. Uka, uka ani maanu mesa ka mpdudul qmeepah nii, theyaq ya tikuh hayan, pskadi ku gnxalan ta keeman ma, sae ta suupu mekan

ido.

Spooda na samun qmita ngerac ka Hayung, ga na qtaan ka tama na mpdudul qmeepah, ga smmalu kingal otobay. Mahi ocya, mahi ocya mesa ka mpdudul qmeepah, kika dmoi kopu dungan ka Hayung.

Mesa ka Hayung, niqan kingal ooda meyah ku dmurun isu, mhedu rmengo de msiqa bale ka Hayung nii, so hari meyah pdayo ooda nii ka dungus seeyah na hini, ririh so kari pnooda na ka kari na berah. Mesa ka mdudul qmeepah, mnugexan ta ka ita, maanu kesun kesun saku doyo tikuh, dyagi ku tikuh. Maanu ka rrengo su, r-rngagi ku. Kika wada na sleexan rmengo ka ooda kiya, ma, seno na gnaxalan na ka heya kesun na. Ini so mmaanu qtaan dqeras na mpdudul qmeepah kii, wano ba kari so hari knbale na. Mdrumuc qmeepah ka Yumin nii mesa, ani si smkuxul mimah sino, niqan ba cenga na meepah de mimah sino di, so nii de psgila qqpahan denu ma, hmuwa de

smiyan qnpahan na. Heya duri we, meepah kingal ali ma mgduru teru ali, yaku ka maha mesa phuwa ta di. Keso ta kini, lnglunge mu tikuh ka ooda kiya, aguh meepah han kesa hii.

Ciida de, gisu ka dengwa pn-teeyux qedil na mpdudul meepah nii dungan, mhedu mpprengo dengwa de mesa ka Hayung, ini su gdema de uxe ku psqeya isu hini han, niqan ddaun mu sapah mu duri, hae ku han. Malu ma mesa mpdudul qmeepah nii, iya lngelung, prnui bale ka Yumin, aguh meepah han kesa, iya lngelung ani maanu kesa.

Bobo mnekan ido bbiyan ka Hayung, wada sapah na Yumin. Ga mseru Temu laqi na ka Sayun, dmoi kingal rusuq kwancwenswe ka baga na, smdurak beebu na Temu na, smdurak ma mseyang, mosa su maruy kwancwenswe dungan, maanu tikuh malu na mahun ka qsiya nii, malu ba mahun ka qsiya bnlbilan ta pusu qsiya, ma su ini

mahi! Maxal mmsepac knkawas na Sayun nii de, mntuting ciida ka Temu na, maxal daha ka knkawas na Temu nii saya di, ini beyo t-malang, maku ini skela ka Sayun nii di.

Mita gisu ka Hayung di ma, ini sdurak mpbeebu ka Sayun nii di, ani si ga mseyang ka dqeras na nana.

Smiling ka Hayung, wada i-nu ka Yumin su? mesa, kela naq, so klaan wada phuling lmiq, asi ka ceka rabi yyahan na. Nsaan mu mita mgrebu ka mpdudul qmeeah kii, osa knama meepah han kesi ka Yumin si, uka ani maanu, iya lngelung. Mbahang ka Sayun nii de, mqaras ka dqeras na so seyang soni di, ini alix mesa nasi ba uxe isu di mesa.

Mkmneeru Sayun nii ka knbrexan na pila Yumin, lmngelung ma ini eyah kari na. Smiling ka Hayung, ye mmaha qmeepah qqpahan daha ka Yumin? Ini m-

kmosa mesa ka Sayun, ini kesa iya eyah meepah ka qqpahan daha hii duri. Ani si, ani naq asi osa we, maha naq uka ani maanu duri, anu ini dehuk mege sntkeyan qqpahan kii, knbrexan na gingko ka pila sntkeyan miyan ckawas.

Ye wada ngerac sknuwan ka Temu, mimah tikuh kwancwenswe ga na dooyun бага na ma, mesa, maanu tikuh skmalu na mimah qsiya nii Hayung, ini pchema ani tikuh. Kika gmukun na ma, mesa, mhedu ku hmanguc damac di, suupu mekan ido hini bbiyan di ho! Kmuuruy mita Sayun ka Hayung nii, uka ani tikuh kerung dqeras na ldaxan ledax, gnhuwe ma gnaalu nbubu ka dqeras na qtaan mu. Lmngelung ka Hayung nii, ma kiya bale mqedil na ka Sayun nii.

Mtutuy pnkseyang tama bubu na ceka rabi ka Hayung. Maha ku so laqi ta mqedil Kumu hii de mkdaha ali mesa tama na, ga ku na skdiyan qqpahun pqlahang kongyi ka ama mesa. Tsdamac

rmengo ka bubu na, asi su ksselo mosa ka isu, ye su uxe ka sapah nii di? Ini su qsiqa de osa denu wa! Maanu ka kesun su ini qsiqa, maha ku de maha ku naq, hhwaun saku peni? Ini ku gtange isu duri, maanu ka uxe mu haun! Ini naq bege pnkseengan ka bubu na duri ma, mesa, uka su mu hhwaan, osa de mosa su wa! Mosa su de pgriqi qnawan ka Kumu kesun mu Hayung denu, tgsai Kumu ka ndaan su kesun mu, so hari niqan nriqan ka lnglungan na tama na, rengo, qbiciq hari kari su, ga taqi ka Hayung! Mesa ka bubu na, hmuwa, pqbhanghi heya, kklaun na mesa hmnuwa ka tama na!

Ga na qbhangun so hari mplingis kari na bubu na, iya ta suupu da, asi ta ptaalix, ini huwa paru kana laqi di, maanu ka dungus na suupu meni q dungan! Klaun na ba slaqi ka Hayung nii, mkseyang ba tama bubu na de, tama na ka plaale mesa ptaalix ta, ani si bubu na plaale peeyah kari ka saya, qtaan we yaani bale ba knii di. Mesa ka

tama na, ptaalix de asi ta ptaalix, uka mphetur isu, murux ka naq de maha clokah lnglungan mu! Mesa ka bubu na, clokah, maanu su maanu. Qmango papak mu berah de maha suupu meni q mqedil kiya di! Psruwa ku mtaalix ka yaku, asi ka qtaan daha laqi su rseno ma laqi su mqedil dungan, so hari ga tdiyan qapi lmiq u papak na tama na, ga tdiyan qnapi na bubu na.

Ciida, ga hmrenang ka soci ga na psaun ceka dheran ka Hayung, ma, tghetur ka pnkseyan daha han, mbahang ini alix hmrenang ka soci kiya. Asi lux mesa, ma ini sai lmawa qnbahang dengwa na ka Hayung? Ga na bhangan ka meyah remux ttqiyan na ka bubu na Hayung. Ttuun na ka Hayung ma, dengwa su, sai qnbahang nhari kesun na, mnnangi so pnchungi taqi ka Hayung ma, maanu, dengwa maanu? mesa.

Qmita patis qnawan na ka Hayung, klaun na mesa ima ka mnugeri qnawan nii. Ga cmiyuk

kari na seediq mnugeri qnawan ka Hayung, un, nii ku sapah di, meyah ku msange tikuh han. Ga pskingal mbahang pnrngagan qnawan na Hayung ka tama bubu na saya. Ga mbahang so hari paru kari na cmiyuk qnawan na ka Hayung, ma, mprengo ku naq maanu peni... Qtaun na gaga smleus mbahang mpprengo qnawan Hayung ka tama bubu na, ma, wada mquri ngerac ka Hayung di. Kika wada naq mheyu so rhengun ka tama bubu na qqbahang na kari laqi daha. Ga mesa cmiyuk qnawan na ka Hayung, Iya lngelung, qtai naq yamu ka qyqeya mu, huwa namu naq kesun de, kchaya naq denu.... Qdaanun su naq de qdaani naq denu, wada mu biqun betaq mhedu knkawas nii ka pila knbrexan mu ttaqi hiya di, mqmeniq su dehuk knuwan we ani naq dehuk knuwan.... Qtai naq isu! Mkmhmuwa ku naq yaku we maha ku naq hmuwa, uxe isu ka pqlahang yaku, baka da, niqan oda mu dung, kiya di wa!

Remux sapah truma ka Hayung

de, ima mnugeri qnawan kii mesa smiling ka bubu na. Seediq kongsu mu mesa ka Hayung, dai isu tikuh ka qqpahun ta gaga Taycong hii de su mgdema kesun ku na.

Qbsuran ka Hayung nii, moda maruy kingal rusuq kawryang ma, wada sapah swai na, teru sepac hari kopu nmahan daha de, egu ka kari daha di. Smneeru ndaan daha cbeyo ma, tsrusuq ka doriq na Walis di. Mtteru mtswai dheya nii we, Walis nii ka wada mqraqil bale, ado mqrinuc ka tnsapah nami, uka na brahan lmutuc mosa muuyas ka heya di ma, dmayo meepah sapah miyan di, mnangal mqedil de, ida naq kiya ini tbleyaq ka tnsapah nami, saya de ga mhuma sama yoci di, smtangan nami so mbleyaq hari, ani si uka meyah ka qnbleqan nami, uka ba ooda miyan.

Kesun na ka Walis na Hayung nii, ririh so sapah ta wada smgila isu. Mesa ka Walis, uxe so kiya ka kari duri, naqah ku tunux ka yaku ma, in ku kela muuyas, ani

gako nuinu ini ku angal. Mesa ka Hayung, klaun mu niqan kingal nongcang ka quri hunac hii, ga pkseung mhuma yoci, ye su uxe maha slluhe tikuh ooda quri yoci? Smiling ka Walis, maha piya hari ssliqun na de pheyu kingal nongcang? Ini ku kela bale duri wa, mesa ka Hayung, misa maha 10 wan, 100 wan hari ha! “Wah!” si ka Walis ma, mesa “Ani asi brigi kana dheran ta we, misa uxe pdehuk 50 wan!” , so kiya ma, kiya nanaq ka meni q bobo dheran nii, tnugiyo ba pila srengo daha!

Smiling ka Walis “Uxe su mesa niqan su dangi di peni, psterung namu knuwan di?”, “Wada nami mtaalix da” mesa ka Hayung “Ini ku skuxul so bnkeyan mnsterung ka yaku, qtao ta bobo na ho!” So ini asi eyah ka kari nWalis ma, mesa hii “Qtai kini Hayung, mhuma ku yoci nii we, egu ba dnyagan na tama bubu ta, saya dige uka ooda mu di, mkmhuma ku kahwe, niqan kingal kesun klegan na arapipa, niqan ka ddangi mu

ga prading mhuma saya di.... Ye maha niqan 10 wan su kkbarux su yaku? Prihun su pqhedu knkawas nii denu. Ga mu ini prihi ka pila knbrexan mu Kumu dungan, msiqua ku msnpusal kmbarux dungan....”

So nii smiling ka Walis na de, niqan bale ka qnsiqua na Hayung nii, bsiyaq ba qmeepah nganguc ma, uka ani tikuh ka pila snkuwan na. Mesa ka Hayung, bale ba niqan ooda su de, qquwe ku kmbarux pila na gnaxalan mu denu. “Uqu naq denu” mesa ka Walis, lnglunge ku maanu ka bbrahan dungan denu.

Phuma naq so pphmaan ta klaali kesun na ka swai na Hayung, qqui mhuma kana. Ini mqdmeqo Walis ka Hayung di ma, mekan tmaku, ma, uxe biyo ptqeraq ka kongsu ga mu qpahan di mesa, kika hmeri malu asi ku alix di, pskadi ku qqpahan dungan. “Ini su rngagi ka tama bubu ta?” mesa smiling ka Walis, “Ga mu dqagun han” mesa Hayung. Bale ba we naka ku meyah da, ali ku mlgila betaq saya, mk-

meyah ku dmayo drudan ma, lmingelung ddaun bobo na, malu ka qmeepah alang duri.

Mnimah sino de mlatac peeyah sapah na swai na ka Hayung, ma, mnkuung di. Uka hhrenang ma ani maanu ini qtai, so hari wada uka kana yqeyaq, sapah ma qhuni di, ani si ga naq hiya bale bale ka dheya. Lmngelung ka Hayung, ini mkmusa ani inu, mksuupu naq tnsapah na, suupu dheya qmeepah, mqraqil ma mthulis..., betaq nhdeyan knuudus mu bobo dheran nii.

Dehuk sapah ka Hayung nii

de, mbahang niqan seediq ga lmingis sapah truma, ga smbleyaq rmengo heya ka bubu na Hayung nii.

Kela naq Sayun. Qtaan na remux sapah ka Hayung de, asi tutuy Sayun ma, mesa “Wada ka Yumin di” mesa, ini klai wada inu! Kika biqun na kignal klabuy pntasan ka Hayung. Qmita klabuy pntasan kii ka Hayung ma, so qdiro ka patis pntasan na, wada ku di, iya ku skdii, paadis ku pila sapah knkingal idas!

出路

傍晚五點多，哈勇（Hayung）回到了家。母親在院子裡收拾農具，父親在屋前躺椅打瞌睡。看到兒子回來兩老都很高興，但母親驚訝地問，怎麼回來了，又不是過年過節？哈勇（Hayung）說，我請事假。母親又問，這樣會不會扣薪水，哈勇（Hayung）說，不會不會。哈勇（Hayung）問父親怎麼沒有去喝酒？父親自摔斷一條腿後每天都要到那個外省人開的麵攤去報到的。父親嗯了一下算是回答了，然後繼續睡他的覺。哈勇（Hayung）進了屋裡朝沙發上一躺，就睡了過去，朦朦朧朧中他好像聽見母親一直念叨什麼。

吃晚飯的時候，哈勇（Hayung）問母親，傍晚妳說誰死了？母親說，你國小同學瓦旦（Watan）在

工地綁鋼筋的時候，幾個磚頭砸在他頭上，就死了，出殯五天了。每次回來，母親總會把部落發生的事講一講，然後母親又回到那個老問題——你什麼時候帶個小姐回來，不要挑了，再挑你就老了，難道沒適合的？哈勇（Hayung）低頭吃飯，任母親說下去，父親則在旁幫腔，你媽說得很對，你看我們頭髮都白了。哈勇（Hayung）於是看了看父親，又看了看母親，確實，他們頭髮都白了。

得知哥哥回家，瓦歷斯（Walis）帶兒子過來，瓦歷斯（Walis）叫兒子比令（Piling）喊大伯，比令（Piling）就喊了聲大伯。哈勇（Hayung）問瓦歷斯（Walis），有機蔬菜做的怎麼樣了？後者說，不好啊，長出來都賣相很

醜，賣不出去就自己吃啦。哈勇（Hayung）說，我看見路邊農地都是種植有機，確實是太多了。瓦歷斯（Walis）嘆了口氣說，大家原本以為有機的健康，都市人會買單，沒想到大家一窩蜂種，卻沒有出路了。哈勇（Hayung）不再問下去，他把帶來的八寶粥禮盒拿出一個給了比令（Piling），說，比令（Piling）都長這麼高了，快趕上大伯我囉！

吃過早餐，哈勇（Hayung）來到了瓦歷斯（Walis）的農地。農地在部落後面的省道邊，這樣的農地路上就有好幾塊。幾個婦女在一個藍色大桶子調製有機肥，包括瓦歷斯（Walis）的妻子。她們脫了外套捲起褲腳，邊做邊說笑。哈勇（Hayung）向前打了聲招呼，他認出其中一個是撒韻（Sayun），他國中的同學。

哈勇（Hayung）在農地上轉了轉，看見有間小雞寮在旁邊，雞

糞的臭味瀰漫開來，他心想，這些雞糞也是用來製作有機肥的吧。他遠遠地問，弟妹，瓦歷斯（Walis）呢？她回說，他去鎮上買有機資材了。

大家說笑之際，瓦歷斯（Walis）開著搬運車進了農地，哈勇（Hayung）向前幫忙，有稻草、稻殼、魚骨粉、木屑、泥炭、土壤改良劑等。哈勇（Hayung）邊卸貨邊問瓦歷斯（Walis），這些蔬菜賣不好為什麼還要種？可以劃一半地種傳統農法的，打農藥的或許長勢比較討喜。瓦歷斯（Walis）說其實不打農藥有好處，打農藥的也有好處，我再考慮看看吧，不然菜賣不出去，我要吃西北風了。卸完資材，哈勇（Hayung）打算要走，弟妹喊住了他，說先別走，撒韻（Sayun）有事找你。

是尤命（Yumin）的事，尤命（Yumin）是撒韻（Sayun）的丈夫。

因為工地不發薪水，他前幾天酒醉去找工頭，起了衝突，結果把人家打了個鼻青臉腫，人家告他了，說是傷害罪。撒韻（Sayun）拿著法院通知說那個工頭是你高中同學，能不能去跟他商量。看著撒韻（Sayun）曬黑的臉，哈勇（Hayung）點頭說，好……好……我去瞭解一下情況！

回到家，哈勇（Hayung）找出工頭的電話，打過去說去外地忙事，兩天後回來。吃過午飯，哈勇（Hayung）看了會電視，覺得很睏，就到房間睡覺去了。他睡得很沉，陣陣花香飄進了他夢中，如果不是母親把他叫醒，他還沉浸在那種淡淡的清香中。下了床，哈勇（Hayung）看見撒韻（Sayun）站在院子裡，跟母親泣訴什麼。他對撒韻（Sayun）說，沒事的，先不要擔心。撒韻（Sayun）於是又把那張法院通知給哈勇（Hayung）看，事件的經過又重說了一遍，哈

勇（Hayung）頻頻說沒事的，我會處理。撒韻（Sayun）臨走前，從破口袋掏了一千塊給哈勇（Hayung），說，買點禮物給你同學，哈勇（Hayung）說不用不用，妳一句話就好了，哪需要這麼客氣！

哈勇（Hayung）記得七八歲時，他和撒韻（Sayun）會背著背簍去採野菜，不管撒韻（Sayun）怎麼教他採，他總分辨不清什麼是野菜什麼是草葉。那種野菜的清湯淡綠且苦，但苦到後面會有一種甘甜。哈勇（Hayung）從小沒做過農活，他到外地求學，父親一直在工地討生活，家裡農地就只剩下他母親和弟弟的身影。父親從工地回來，也鮮少去農地幫忙，因此母親常埋怨他懶。父親則反駁說，我懶？我不去工地，拿什麼養家，祖先那幾塊地能長鈔票嗎？其實做農的確很辛苦，誰都知道，要從地裡刨出生活來，那要看天的臉色了。

但是現在，哈勇（Hayung）多麼想成為一個農人，娶撒韻（Sayun）或像她一樣的女人當老婆，每天日出而作，日落而息，傍晚的時候喝幾杯高粱，老婆孩子就在眼皮底下，多麼幸福。當然，這只是他的想像，真正的農人不是這樣的，他們的困頓和擔憂是一望即知的。

傍晚，餘暉染紅整片天空，哈勇（Hayung）像個農人那樣又跑去瓦歷斯（Walis）的農地轉悠。每次回來，他總喜歡獨自走在農地上。那些有機蔬菜排列齊整，生機盎然，哈勇（Hayung）摸了摸，確實太嬌嫩了，菜葉上有幾處蟲咬的斑點，他摘幾片菠菜放進嘴裡嚼，竟有一股香甜的滋味。沿著公路繼續走，他愈來愈遠離部落，哈勇（Hayung）看見還在地裡勞作的村民，便躲著他們走了。他穿過一座小橋，來到村東面的墓地。橋下的溪水不再清澈，灰灰濁濁的，但

溪邊的青草卻很翠綠。墓地已改成納骨牆，旁邊栽種幾棵桃樹或櫻桃樹。在一個制高點上，他俯瞰整個部落，被群山環繞，只露出牆壁和屋簷，有部分鐵皮屋頂都鏽紅了，大多是平房。更遠處就是殘缺不全的山丘，一處砂石場停放幾台大型挖土機，空氣頓時變得一片混濁。曾幾何時，部落變了模樣，哈勇（Hayung）露出了憐惜的神色。

去雜貨店買醬油時，哈勇（Hayung）遇上了尤命（Yumin），尤命（Yumin）和幾個婦女聊著，他們腳下有酒和一盤山羌肉。尤命（Yumin）放下酒杯，站到一旁跟哈勇（Hayung）說話，哈勇（Hayung）看見他眼角還有瘀青。哈勇（Hayung）問，你不去工作啦？尤命（Yumin）說，早就不去了，說著，就遞給哈勇（Hayung）一根黃長壽。哈勇（Hayung）把他找工頭的事說給尤命（Yumin）聽，尤命（Yumin）卻說，無所謂啦，要告就告，還是

不要找他啦，馬的我根本就沒有動到他，就說是傷害。哈勇（Hayung）說不要小看這件事，現在都講法律，官司沒有那麼簡單。尤命（Yumin）說，謝謝你的好意，這是我的事，我自己會處理。哈勇（Hayung）還想繼續說，尤命（Yumin）就攔住他的話，說，我們聊點別的。你工作怎樣了？結婚了吧？哈勇（Hayung）說，在外面不好混，一天過一天啊。尤命（Yumin）說，在哪工作都不容易，我就想出去闖一下，困在部落有什麼前途？你回來了，我卻拚命想闖出去，總之求安定，你說是不是？

等哈勇（Hayung）買完醬油，尤命（Yumin）叫住了他，很窘地說，能借我一點錢嗎，我拿到薪水就還，我就不相信工頭發不出薪水。哈勇（Hayung）把口袋裡的錢都掏了出來，數了數只有一千五，全都給了尤命（Yumin）。尤命（Yumin）說夠了夠了，謝謝啊兄

弟！

翌日，哈勇（Hayung）去找工頭。兩人一見面就互道寒暄，不禁感嘆時光不知不覺就過去了，比流水還快。他們五六年沒見面了，看上去，工頭很納悶的樣子，眼前的哈勇（Hayung）怎麼會突然找他呢！

工頭在和誰講電話，哈勇（Hayung）感覺工頭似乎有急事要辦，哈勇（Hayung）就說，有事你先去忙吧。工頭說，沒事，沒事，我們再聊一下，等晚上我找幾個同學我們聚一聚。

透過紗門，哈勇（Hayung）看見工頭的父親正在修理一台摩托車。工頭說，喝茶喝茶，說著，哈勇（Hayung）再一次把茶杯端了起來。

哈勇（Hayung）說，有件事要麻煩你幫忙，說完，他感到很尷

尬，似乎來這裡的目的就是為了幫這個忙，前面浪費的口舌只是個鋪墊。工頭說，老同學了，什麼幫忙不幫忙的。你說，你說。於是哈勇（Hayung）把事情簡單說了一下，並強調這是他一個同學的丈夫。工頭臉色沒有變化，只是口氣嚴肅了起來。他說尤命（Yumin）工作很認真，但喜歡喝酒，碰到工作的間隙就喝，這樣會耽誤工程，也會發生一些難以預料的意外。再說他做一天休三天的，我做工頭的很為難。這樣吧，他的事我再考慮一下，叫他過幾天先來上班吧！

這時，工頭的妻子又打電話來催了，等他掛了電話，哈勇（Hayung）說，你忙，我就不打擾了，家裡也有事，我先回去了。工頭說，好的，沒問題，記得先叫尤命（Yumin）來上班，其他的就別煩惱了。

吃過晚飯，哈勇（Hayung）

去尤命（Yumin）家。撒韻（Sayun）正在訓斥她的兒子鐵木（Temu），她手裡抓著一瓶礦泉水，追打著鐵木（Temu），邊追邊罵，你這個孩子又去買礦泉水，這個水有什麼好喝，水源地接的水那麼甘甜你為什麼不喝！鐵木（Temu）是撒韻（Sayun）十八歲生的，現在鐵木（Temu）已經十二歲了，跑得很快，因此撒韻（Sayun）怎麼追也追不上。

見到哈勇（Hayung）進來，撒韻（Sayun）停止了追打，但怒氣還掛在臉上。

哈勇（Hayung）問，尤命（Yumin）呢？撒韻（Sayun）說，誰知道死到哪裡去了，怕又是去山上打獵了，半夜三更才會回家。哈勇（Hayung）說，我早上找過那個工頭了，他說先叫尤命（Yumin）去上班，沒什麼事的，不要再擔心了。撒韻（Sayun）聽後轉怒為喜，一

個勁地說，多虧你了！

哈勇（Hayung）想對撒韻（Sayun）說尤命（Yumin）借錢的事，但想了想，沒說出口。哈勇（Hayung）問，尤命（Yumin）會去工地上班嗎？撒韻（Sayun）說是他不想去，工地那裏也沒讓他不去。不過，去了也是白去，薪水還是發不出，去年發的薪水都是跟銀行貸款的！

鐵木（Temu）不知道什麼時候溜出去了，撒韻（Sayun）喝了一口手上的礦泉水，說，你說這個水有什麼好喝的，一點味道都沒有。她把瓶口擰上接著說，我飯菜都做好了，一起在這裡吃晚飯吧！哈勇（Hayung）端詳著她，她的臉在光線下沒有一點皺紋，呈現出的是一個母親的慈愛和溫暖。哈勇（Hayung）想，這多麼像他的妻子啊！

哈勇（Hayung）半夜睡覺時

被父母的爭吵吵醒。父親說過兩天就要到女兒古墓（Kumu）那裏去，女婿已經找了個公寓守衛的工作給他。母親傷心地說，你拍拍屁股就要走啦，這個家你不要了是不是？你要是不怕丟臉你就去！父親說，他馬的我丟什麼臉，我要去就去，你管得了我嗎？我又不吃你的喝你的，憑什麼不去！母親也不示弱地說，我是管不了你，你要去就去啊！你去我就讓哈勇（Hayung）打電話給古墓（Kumu），把你的那些事情說給她聽。父親感受到了要脅，說，你小聲一點，哈勇（Hayung）在睡覺！母親說，怎麼樣，就讓他聽見好看看你這個做父親的！

哈勇（Hayung）聽見母親幾乎要哭出聲音地說，不要一起過了，離婚，反正孩子都大了，過著還有什麼意思！哈勇（Hayung）記得小時候，父母只要一吵架，總是父親先說離婚，這次是母親提的，看來她心意已決。父親說，

離就離，誰都攔不住你，我一個人過還比較輕鬆！母親說，輕鬆，你還輕鬆。我前腳離開，你後腳就會去找那個女人過了！我同意離婚，那還得看你兩個兒子和女兒同不同意！這樣一來，父親就像被山上的陷阱夾住了腳，中了母親的圈套！

這時，哈勇（Hayung）放在客廳的手機響了起來，兩人暫時停止了爭吵，聽著手機繼續響下去。父親突然說，還不去叫哈勇（Hayung）接電話？哈勇（Hayung）聽見母親進了房間。她推了推哈勇（Hayung）說，你的電話，快點去接。哈勇（Hayung）裝著熟睡的樣子說，什麼，什麼電話？

哈勇（Hayung）看了手機螢幕的號碼，知道是誰打來的。他對手機那頭說，對，我回家了，來休息幾天。此時父母親都專心聽著哈勇（Hayung）說話。他們又聽見哈勇（Hayung）衝著手機說，有什麼好

說的……。哈勇（Hayung）看見父母目不轉睛地盯著他，就往門口外面去。於是父母又站到門口繼續聽兒子說話。哈勇（Hayung）說，你放心好了，我的東西你要怎麼處理就怎麼處理……，要丟掉就丟吧，房租我已經繳到年底了，你想住多久就多久……，隨你！我要幹什麼就幹什麼……，你管不著，好了好了我有事先掛了！

回到屋裡，母親問哈勇（Hayung）誰打來的。哈勇（Hayung）說是公司的人，他們叫我過幾天去台中做一個業務。

作為兄長，哈勇（Hayung）買了瓶高粱到弟弟家，三四杯下肚，倆兄弟的話就多了起來。他們回憶了過往，瓦歷斯（Walis）的眼角夾雜著些許淚花。三個兄妹中，瓦歷斯（Walis）吃的苦最多，因為貧窮，他不得不輟學在家幫忙，成家後也一直過得不寬裕，如今種

植有機蔬菜希望能盼出一線光明，但曙光還是沒到來，沒一點出路。

哈勇（Hayung）說，都是家裡拖累你了。瓦歷斯（Walis）說，也不能這麼說，我就是笨啊，不會讀書，什麼也考不上。哈勇（Hayung）說，我知道山下有一個農場專門做有機種植的，你要不要去學一點東西？瓦歷斯（Walis）問，一個農場弄起來要花多少？哈勇（Hayung）說，我也不太清楚，十幾萬甚至百萬吧！瓦歷斯（Walis）哇地一聲說，把我們家的地都賣掉也不到五十萬啊！哈勇（Hayung）說，都是這樣啊，這個世界很現實，馬的，都是錢啊！

瓦歷斯（Walis）問道，你上次說你交了女朋友，什麼時候結婚？哈勇（Hayung）說，我跟她分手了，再說我還不想被婚姻綁死，過幾年再說吧！瓦歷斯（Walis）頓了頓，說，大哥啊，你看我做這個有

機爸媽幫了我不少，現在沒出路了，我想改種咖啡，有一個品種叫阿拉比卡，我幾個朋友現在開始種了。……你能不能借我十萬塊，我年底就還你。借古慕（Kumu）的錢我還沒還完，也不好意思再借……。

這麼一問，哈勇（Hayung）感到很愧疚，這些年來在外面打拚他居然沒存下一點積蓄。他說，你真急用我就找我同學借借看。瓦歷斯（Walis）說，那就算了，我再想想辦法。

哈勇（Hayung）建議弟弟還是種點傳統農法的吧，什麼都試試。哈勇（Hayung）也不想隱瞞瓦歷斯（Walis）了，點了根菸說，我那家公司快散了，所以我乾脆辭職不幹了，過幾天再找其他工作看看。瓦歷斯（Walis）說，你沒跟爸媽說？哈勇（Hayung）說，我騙他們的。其實早該回來了，一直拖

到今天，我很想回來幫忙老人家，做下半輩子的打算，做農其實也不錯的。

喝完酒，哈勇（Hayung）從弟弟家走出來，天黑了下來。四周靜謐無聲，什麼都看不見，農地、房屋、樹木好像都消失了似的，但它們仍真真切切地在那裏。哈勇（Hayung）心想，他哪裡也不想去了，他就想和親人一起，和他們勞作、苦惱、微笑……，終此一生。

回到家，哈勇（Hayung）聽

見有人在屋裡哭泣，母親在旁邊勸說著那個人。

原來是撒韻（Sayun）。她看見哈勇（Hayung）一進門，就站起身說，尤命（Yumin）走了，不知道去了哪裡！說著她遞給哈勇（Hayung）一張小紙條。哈勇（Hayung）看見紙條上寫著一行潦草的字：我走了，不要找我，我每個月會寄錢回家！

評審心得

Kiya ka sediq pnatas patas “ooda” nii u, spuda na msdhriq bay kari Sediq Tgdaya, miyah smnru kingal Sediq wada na asi lixi ka qpahun na nganguc, wada embrinah musa alang na nanaq Gluban ciida ka hiya, wada enchuya smtrung kana tnsapah, ddangi mi hiya nanaq! Kndadax tmdxral qmpah dhuq pbbari hbanan dnuuy dha ciida, wada huya enca miying qpahun mniq alang mi musa qmpah nganguc ka dhiya. Spuda dha pnatas dSediq ruma ndaan ka dempatas, ana nanaq mniq alang mi musa qmpah nganguc, iyux keudus miying mi kmpriyux qppahun ciida, wada smtrung mangal luqih, ini brii ka pnwalang, ini angal hbanan sntkuwan... dnii, wada pteura huya enca prrudu mi pkeekan pnluban tnsapah, smeliq ida nkiya, wwaya qpahun, ndaan

pkkbarux hbanan, mccida lnglungan, pnhyuwan snaw mi qridil, pnluban tnhiqan matas, mnlnu nniqan knxalan, pnluban mnswayi, waya kndusan... dnii, wada enduwa bay pteura sntrngan qnrqilan kndusan sediq tmpusu Taiwan!

Spuda na sntrngan babay bay kndusan Sediq ka dempatas, wada na sbliqan bay smnru matas ka ksun tama, bubu, mnswayi, qridil mi laqi, wada huya enca slhbun mi mqhnga smtrung ini sndiyan qpahun ka dhiya, uxay uri u Sediq ini sdhriq sndiyan qpahun u wada huya enca mapa qnrqilan mi chdilan lnglungan na nanaq uri! Mniq mrrudu mi mqriq ka lnglungan na ciida, duma Sediq u wada pkyuxan mlatac alang nganguc, duma Sediq u kmusa alang dha nanaq duwan, smatang musa qmpah qpahun rudan dha

姑目·荅芭絲 Kumu·Tapas

南投縣埔里鎮南光國民小學、南投縣埔里鎮溪南國民小學
 南投縣埔里鎮愛蘭國民小學、南投縣埔里鎮中峰國民小學
 南投縣埔里鎮宏仁國民中學等校族語支援教師

cbiyaw, kika mkala ka hidaw daw
 musa qmpah da, umqi ka hidaw
 daw msangay da, bbiyan daw kiya
 mimah cikuh kopu sinaw, qtaan na
 doriq ka laqi na mi qridil na, ni-
 qan wnalu mi snkxulan tnsapah
 kndusan na, musa mthuy hyaan
 smtrung qqraqil mi qqaras so nii
 qmbliqan ka lnglungan na. Miyah
 pteura iyux iying qpahun wada
 pkyuxan mlatac nganguc, lmnglung
 mi kmiyah sapah ka lnglungan dha,
 uka nanaq brahan wada htran q-
 pahun ka dhiya!

Snpuwan mu ka patas ciping
 ndaan nii, spatas na kari Sediq
 Tgdaya ciida ka dempatas, niqan
 tikuh ka srngaw mu dhyaan, matas
 kari Sediq Tgdaya ciida ka dhiya,
 nasi uka kari Sediq cbiyaw ka kari
 u, mtduwa asi pryuxi hngang mangal
 mi matas ka kari; nasi niqan nanaq

ka kari knkla drudan cbiyaw, asi ka
 dmuuy kari Sediq matas ka ndaan
 dha nanaq, iya bay iying elu m-
 slexan kiya laxan ka kari drudan
 Sediq cbiyaw, rahuq na uxay wana
 pteura iyux iying qqpahun wada
 smtrung qnrqilan ka kndusan Sediq,
 ida asi spkla alaw qqpahun wada
 kmpriyux ka pnluban dha uri, nasi
 mtduwa pteura mthuy ida nkiya
 meudus ka dhiya, pntnaan qmita
 snmlaan mddayaw mi mbbuway
 ka kndusan dha, mniq qrapan
 mi hmkan quri snparu hbangan
 lngungan ka knxalan saya, mtduwa
 subway dha ini pntna wowan ka e-
 lu uuda sediq tnpusu, mntna so
 kndusan alang Sediq saya, ana
 nanaq mnchuya mqraqul ka kn-
 dusan dha ida mtduwa sndiyan
 qpahun mi mkray meudus ka dhiya.

評審心得

閱讀《出路》這篇短篇小說，作者運用道地熟練的德固達雅語，從一個人物某日突然離職回到部落之後，所面對一連串家人，朋友以及自己，從農業社會發展到貨幣經濟的過程，如何在部落和都市尋找出路。從作者所刻畫的不同人物中，無論是選擇留在或離開部落，他們在意圖轉型尋找出路的過程，面對職業傷害、農產品賣不出去、領不到薪水等工作問題，所引發到的家

庭衝突、環境破壞、法律問題、借貸行為，價值分歧、性別角色、同儕關係、社會適應、手足情誼、生活習慣等各種現象，真實地反映原住民部落當今所面對的生活困境！

作者以寫實的筆法，細膩地刻畫身為父母、手足、妻子、親子，面對工作不順遂的擔憂、不安和無奈，以及當事人職場失意所承受的煎熬和壓力！在這錯綜複雜的情緒

中，有的再次被迫離開家園，有的卻幻想著回到原始部落，尋求日出而作，日落而息，傍晚的時候喝幾杯高粱，老婆孩子就在眼皮底下。終其一生有親人的慈愛和溫暖，陪著他一起勞作、苦惱、微笑的幸福感。這些在在顯示族人因為工作被迫離家和渴望回家的無奈！

我對於《出路》這篇短篇小說建議是，在族語書寫的過程，中文

音譯雖然不可避免，但不要為了求方便而忽略族語本身有的用語。另外，除了呈現部落族人尋找出路所面對的困境以及帶來不同關係上的變化，若能呈現早期部落與山林為伍，所形塑互助和分享的生活型態做對照，在金錢至上價值取向的牢籠裡，為原住民生活提供不同的選項和出路，猶如當今生活在部落的人一樣，在艱困的環境中仍然找到出路。